

ACC. N:R M. 10153: 1-15.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Blekinge

Upptecknat av: Axel Hammelin

Härad: Mönsterås

Adress: Prästlyckvägen 11, Ronneby

Socken: Ronneby, Edestad

Berättat av: olika personer, se inre
i uppteckningen.

Uppteckningsår: 1946

Född år

Rammar och lekar.

s. 1-15.

Lu F. 53.

10

Skriv endast på denna sida!

Ramsor vid lekar, "gömmne" = kurragömmna
och "datten" = tafats.

1. "Ole dole doff, Kinkelé kana koff, koffete
jana birkelelarna, Ole dole doff."

2. "Två vita hästar stodo i ett stall, de äto
både hö och halur."

3. "När jag gick på Örebro hörde jag en
klocka slå, hur många slag slog hon
då, utan att tänka på."

1. De leka de ställa upp sig i ring — om
de äro många nog — eller i halvkrets om-
kring den som skall "räkna". Till räknare
uttages en av deltagarna utan vidare cere-
monier. Alla hålla sina knutna händer
intill varandra framför sig. Man börjar räk-
na på sig själv: 'ole' - vänstra handen, 'dole' - hög-
ra handen lägges ovanpå den vänstra el. tvärtom.
'doff' kommer på närmaste mans ens hand

Ramsor vid lekam.

'kinkele' på hans andra hand, 'hana' 'hoff' på den tredje händer osv. Den hand som träffas av det sista 'hoff' är "uttricknad" och hålles bakom ryggen. Den vars hand blir sist "uttricknad" får "Stå".

Man "Står" med ansiktet mot en vägg eller bättre i en vinkel till alla kunnit gömma sig; räknar till 100 eller får en signal: "ni får du komma" el. bara "ni". När den sökande hittar en som gömt sig skall han springa tillbaka till målet = "Ståplatsen" liksom den hittade - om han upptäcks så han är hittad - och båda försöka att komma först och säga: "vi för Greta (el. Anna el. Johan) och mej." Detta kallas "att spotta för sig el. ngn annan." Om alla som gömt sig komma fram till målet före den "Stående" får denne

Ramsor vid lekar

"Stå" omigen. Den man först hittar och kan "spotta för" skall "stå" nästa gång.

2. "Tre vita hästar - - - -"

Den som "räknar" pekar på en kamrat vid varje ord. Den som får "halvt" är uträknad och får gå ur ringen, tills en blir kvar, som skall "stå".

3. "När jag gick - - - -"

Man pekar på en kamrat vid varje ord och den som får det sista "på" skall nämna ett tal "foot" - t. ex. åtta; man räknar sedan ett, två, tre osv. med början på den som uppgivit talet; den som får "åtta" räknas ut - tills en blir kvar, som skall stå.

Den som blir uppmärksam att säga

Ramsor vid lekar.

"hur många slog klockan slog" får inte stå och fundera för att lista ut ett tämligen tal så att han själv blir "uträskad", utan skall nämna ett tal "utan att tänka på" hur räkningen skall verka.

Leken "gömmen" 2 och 3 tingar på samma sätt som 1.

"Datten" lekes så att den som har datten" el. "den som har'au" skall vidröra någon av kamraterna, då denne får datten". Lekes med eller utan "frislots" - en plats där man är fredad och alltså inte kan bli tagen.

Ramsor vid lekar, "gömmen" och "datten"

1. "Ena bera knapp ut du lille slapp"

2. "Bagarn hade en liten räta, räknas
räta så blir det ätta."

Man pekar för varje ord på en av del-
tagarna.

Efter 'ätta' i 2. räknas tre ätta med
pekande på den ene efter den andre.

Ramsor vid lek.

"Esige desige luntan tuntan, kille-
villeraka, kuckelika, akeli kakeli
puff."

Ramsan användes i fru Johanssons barn-
dom för "gömmre" och "dåten".

Vid en lek som förekom bl.a. i fru Johan-
sons hus, på vilken hon ej kommer ihåg ngt
namn, drog man följande ramsa:

"Tisha fiska i vår herres rike, såväl
till de fattige som till de rike, när jag ber
dig släppa så skall du hålla, när jag ber
dig hålla så skall du släppa." Sista de-
len av ramsan skall rabblas fort, varpå
man säger "håll" el. "släpp".

Fyra personer sitta och hålla i var
sin "snipp", (snibb, hörn) av en schaletto.

Ramsor vid lekar.

Vid maningen 'håll' skall man släppa
och vid 'släpp' skall man hålla fast.

"Den som gjorde fel fick ge pant. lösen
av panterna var roligt. Bl. a. blev man
jämnd att lösa upp skobanden på någon
närvarande, eller lägga armen om
halsen på någon eller kyssa ngn i säll-
skapet, om det var en flicka som fördes,
skulle hon gå till en pojke och vänta."

Ramsor vid lekar:

" Annika Samika Södermanni
 Häckla, väckla domare.
 Kung Karl, Guesal
 gick iggesund silversal.
 Nita rekor före jul
 dansar Anna-Britta bred."

" Bazarus lilla sockerrätta
 räknar rätt så blir det äta
 Men jag tror att rätten gäpper
 därför räknar jag till Ginge."

" Appala, missala misuika miso
 sebedej sebedo. häcksa sara, kajsas
 mara. häck väck väckingsäck "

"När jag gick på Örebro "etc." kommar N. Månsson ihåg
 "Enige desige etc." fr. bandmanen

Ramsor vid lekar:

1. "Ale dole doff etc" lika med sid 1.
2. "David stack sitt spjett genom magen
då rann det tio liter blod, en och ut."
3. "Pelle plutt, plutt, plutt, tog eds skutt, skutt,
skutt, när han kom hem, hem, hem, fick
han grät, grät, grät som var söt, söt, söt,
ut med dig ditt tula troll."

Lekar: "Skjuta hare"

"Till denna lek ~~se~~ bör man vara många - 10-12 stycken eller flera.

Man delar upp sig så att ett par skall vara jägare; dessa äro försedda med var sin kâpp.

Ett par skola vara hundar och de övriga harar.

Ett rätt stort område utväljes, där man kan springa runt hus, träd m. m. och åter till målet.

Hararna springa ut och hundarna "skällande" efter dem för att driva dem mot jägarna, som stå på pass bakom buske e.d., då en hare kommer i närhet av jägaren skall denne försöka "bränna" haren med tre slag av kâppen.

Den "brände" skall sedan vara hund och

ACC. NR **M.10153**://.

11.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

hjälpa till att driva de återstående ha-
rarna. Kunna hararna slinka för-
bi jägarna fram till målet anses
de som "överlevande".

Lekar och ränsor.

1. "Ole dole doff etc" lika med sid 1.
2. "En gammal kvinna stod på Blåhuss
torg, vad hade hon i sin korg?" — en ord
för varje deltagare — den som får 'korg' får
hitta på ett ord som börjar med 'j' — t.ex.
"jordgubbar" — räkningen fortsättes med en
bokstav för varje deltagare — sista boksta-
ven räknas ut.
3. "Utan utan vattenpoutan slog en kã-
ring mitt på trutan — du som inte kan
räkna till tolv² — ett, två etc" den som
får 'tolv' räknas ut.
4. "Det kom en liten fisk i böljan blå,
vilken färg väljer du då, utan att tänka
på?" Den som får 'på' skall säga en
färg fort. — räkningen fortsättes, av den
som börjar, med bokstäverna i namnet

ACC. N:R **M.10153**:13.

13.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

på den angivna färgen, t.ex. grön-
Den som får 'n' tillfrågas: "har du någon
grön färg på dig just nu?" Har han
den färgen räknas han ut - har han den
inte får han stanna kvar i ringen.

Ramsorna ha barnen lärt sig av
en kaurat, som lärt sig den efter sin
moder.

Lek: "Pekgömmne".

Med hjälp av en ramsa utväljes en som skall "stå"; denne står vänd mot en vägg och de andra i en halvcirkel omkring. — Kan lekas inom- el. utomhus; inomhus ett mindre antal deltagare än utomhus. —

Någon petar med en finger den "stående" i ryggen och denne skall sedan ge en vana som gjort deltagarna att peka på en i ringen. Den utpekade säger: "hur långt skall jag springa?" och får till svar t. ex. "runt huset". Är den utpekade "skysdig" får han springa och under tiden gömma sig. Kamraterna, som han sedan skall söka upp. Finns han någon behöver han endast nämna dennes namn — utan att "spotta för" den fjerne, att "spotta

för denne utes sig själv." förekommer emellertid också.

När den utpekade "oskyldig" säger han: "nej, det var inte jag - du får springa spjef." "Den stående" springer ut och kamraterna gömma sig under tiden och skola sökas upp som i förra fallet. Himna de gömda fram alla före sökaren får denne stå omiggen.